

Naša kulturna organizacija.

—kr O praktičnih nalogah pedagoških krožkov je predaval tov. Mlačnik na zborovanju Učiteljskega društva za Mežiško dolino v Guštaju. Iznova je opozoril na delovanje učiteljskih delovnih združenj v Avstriji in Nemčiji, na napredek na pedagoškem in metodičnem polju drugod in na stagnacijo pri nas, na težkoče našega nadaljnjega strokovnega obrazovanja vpricho skromne domače literarne produkcije in čezdalje težje dostopnih tujih virov, na pomanjkanje centralne knjižnice. Ker se tudi učiteljska zborovanja ne morejo več vršiti tako pogosto kot doslej, dobivajo pedagoški krožki, ki združujejo učiteljsko bližnje okolice, in sicer preko okrajnih in društvenih mej, k skupnemu delu za poglobitev in nadaljno strokovno in splošno izobrazbo, vedno večji pomen. Dotlej pogrešamo duhovno vodstvo, iz centrale ni pričakovati od ped. krožkov programatičnega delovanja in znanstvenega poglobljanja in omejevanja se boje bolj na praktične naloge, na izmenjavanje praktičnih izkušenj, na medsebojno opozarjanje na dobre spise in članke in na diskusije o bližnjih dnevnih problemih. Doméniti se bo treba glede naraščanja strokovnih listov in knjig, ki jih bodo člani medsebojno zmenjavali. Ena izmed najhvaležnejših nalog ped. krožkov bo, zbiranje in obravnava učnega gradiva iz domačega okraja, bodi zgodovinskega, prirodopisnega, folklorističnega gradiva, bodi gospodarskih in socialnih statističnih podatkov. Vsa ta snov se naj zbere končno v knjigo-domovnico, ki bo važen pripomoček pri reformni pouku na osnovi modernih načel, ki zahtevajo, da bodi ožja domovina izhodišče in središče vsega pouka. Sklenilo se je, da se ustanovi poleg prevajalskega krožka, ki že eno leto deluje, še pedagoški krožek za Črno in okolico in za Dravograd in okolico. Vodstvo črnega krožka se poveri tov. Kogelniku, za vodstvo dravogradskega krožka se naprosi tov. Kaffou iz Št. Janža. Vsi trije krožki bodo vzdrževali medsebojno tesne zveze, izmenjavali predavatelje in referate in se obveščali o svojih sestankih.

Predavanja in poročila pri društvih.

—s Gornjegrajsko učiteljsko društvo, 14. oktobra 1923 v Gornjem gradu. Od članov, navzočih 15.

»Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda«, poročal tov. Pulkó.

—s Marnberško učiteljsko društvo, 6. oktobra 1923 v Vuzenici. Od 28 članov, navzočih 24.

O pokrajinski skupščini UJU v Ptuj, poročala tov. O. Knapičeva.

O kongresu UJU v Ljubljani, poročala tov. Iv. Vidmarjeva.

Potovanje po Dravski dolini z demonstracijo skioptičnih slik, predaval in prednašal tov. Widmoser.

O predznakih, simptomih, infekciji raznih nalezljivih otroških boleznih, predaval zdravnik dr. Pregl.

—s Kranjsko učiteljsko društvo, 12. septembra 1923. Od članov, navzočih —?

»Kavčuk, dobava in tehniška uporaba«, predaval tov. Fr. Luznar. (Zvezano z ekskurzijo v tovarni kavčuka »Vulkan« v Kranju).

Slovenska Šolska Matica.

—Šm. Vse one poverjenike Slov. Šol. Matice, ki mi še niso poslali članskih izkazov in članarine za leto 1923., nujno prosim, da store to čimpreje, vsekakor pa do 10. decembra t. l. — Pavel Plešničar, blagajnik Slov. Šolske Matice, Ljubljana, Komenskega ulica 8.

Književnost in umetnost.

Nove knjige in druge publikacije.

—kpl. Koledar »Družbe sv. Cirila in Metoda« za leto 1924. Izdala in založila Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Cena 12 Din.

—kpl. »Dom i Škola«, prosvjetni polumesečnik, što ga pokreće Stjepan Dobričić, rav. učitelj u Sotu, nije izašao 15. o. mj. radi tehničkih poteškoća, ali će izaći stalno 1. XII. o. g.

Ocene.

—k Koledar »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani za leto 1924, na katerega opozarjamo slovensko občinstvo in mu ga prav toplo priporočamo, ga iznenadi z lepim gradivom. Poopisu buditelja koroških Slovencev Vekoslava Legata v

koledarju za 1923 prihaja v pravkar izišem koledarju življenjepis njegovega tovariša, odličnega narodnega in slovstvenega delavca profesorja Josipa Lendovskega, kateremu je pisatelj g. vseučilišni docent dr. Iv. Grafenauer kot »svojemu prvemu učitelju slovenščine« postavil s temeljitim člankom dostojen spomenik. Poleg osmrtnice naših C. M. veljakov: drja. Ivana Tavčarja, ge. Gorišekove, Tomo Šorlija in Ivana Perdana prinaša rečeni koledar med drugim zgodovinsko važen spis: Zmaji brez zob — t. j. osmrtnica nemških napadalnih društev Schulvereina, Südmärke, Alpenvereina. Čitajte, kaj se je po razpustu teh »zmajev« zgodilo z njihovo zapuščino na našem ozemlju! Ne prezrite v koledarju ljubkih prizorov iz Prekmurske, ki jih je nanizal ondetni rojak v potopisu: V Beltince. Poročilo o letošnji veliki skupščini sledi točno sestavljena bilanca; njene številke so glase opomin Slovence, naj izdatno podpirajo Družbo sv. Cirila in Metoda, da bo mogla izvrševati čezdalje bolj naraščajočo nalogo. Družba prodaja in razpošilja koledar po 12 Din, kar pa je minimalna cena, v resnici jo stane letošnji koledar več, zato prosimo nujno imovitejše odjemalce, da bi blagovolili primakniti še kak znesek.

Naše narodno prosvetno delo.

MISLI K »ŠOLSKEMU ODRU«.

Kot na vsako novo stvar, tako smo se vrgli — pod vplivom delavne šole — v zadnjem času tudi na šolske odre z vsem ognjem. Igra se vsekižem, dostokrat brez pravega namena. Kajti gola zabava in materialni dobiček še nikakor nista končni cilj šolskih prireditev.

Vse to pa se dela večkrat tudi brez kontrole in pravega kriterija, kar pač slučajno pride pod roko in je bilo po izjavah v raznih listih že kje »z uspehom« uprizorjeno. Dognalo se je, da so bile prireditve, ki jih je časopisje na vso moč hvalilo, pod vsako kritiko, bodisi z vzgojnega ali literarno-estetskega stališča. Žal, da igrajo pri takih zadevah večkrat prvo vijolino osebne ambicije. Tu pa je treba temeljite odpomoči.

Do sedaj je šlo pri nas nekako takole: Nekdo si zamisli storijo, jo vrže na papir, misleč, da je za mladino hitro dobro. Opopra in osoli jo z debelimi ocvirki banalnih dovtipov ali nenaravno sentimentalnosti, spravi vsa mogoča in nemogoča nasprotja v neko zvezo, ki ji pravimo otrobarija. Ljudje se smejejo neumnosti na debelo in po deželi gre glas: imenitno uspejo, ljudstvo navdušeno, mladina se je izkazala. — Stavili da bi tudi dramaturg »Grofica beračica« ljudem kar najbolj ugajala, kar pa vendar še ni merilo za estetsko vrednost dela. — Po tej poti, kot smo jo nastopili, ne pridemo nikamor, ako si še pravočasno ne naredimo trdnih načrtov.

Posameznik tega ne zmore, delo treba deliti, organizirati. Kajti ravno mi učitelji smo bili tekom svojih študij tako malo deležni stroge umetniške naobrazbe, da bi se brez resnih predpriprav ne bili smeli lotiti tako važnega dela kot je življenje odra. Zato je odobraviteljno misel našega narodno-prosvetnega odseka, da je začel na tem polju na novo orati ledino. Izbirajo se že igre, ki jim tudi z literarnega stališča — in to je merodajno — ne bo kaj oprekati. Te bo izdaljal odsek v knjižicah »Šolski oder«, z dvogovori, deklamacijami itd. Vendar imenovani odsek vsemu temu ogromnemu delu ne bo mogel biti kos, ako mu ne priskoči na pomoč vsak po svojih močeh. Dobiti bo treba natančen vpogled v dosedanje delovanje šolskih odrov in si preskrbeti snovi, ki je mogoče prav uporabna, pa ni prišla še v javnost.

Zato predlagam: Vsa okrajna učiteljska društva naj zberejo vse igre, (ali vsaj naslove z imeni avtorjev in z viri, kje bi se dobile), ki so se igrale v tukajšnjem okraju, s kratko opombo, kak vtis so napravile, toda brez pretiravanja. Posebno posrečeni prizorčki (dvospevi, dvogovori, deklamacije itd.), naj se natančneje opišejo, kako so se priredili.

Za take uporabne prireditve pa naj izplača založništvo primeren honorar.

Kdor ve za naslove dobrih iger tujih literatov, naj jih istotako sporoči potom okrajnih učiteljskih društev gorenjemu odseku, oziroma mu posodi knjigo.

Na ta način pridemo enkrat do resnega delovanja po nekih smernicah, da ne bo hodil vsak svoje poti.

Dolžnost šolskih vodstev pa je, da knjižice »Šolskega odra« takoj naroče ko izidejo, ker bodo obenem tudi zelo pripravno čtivo za šolarske knjižnice.

Opomba uredništva: S tem stališčem se v polni meri strinjamo, dasi ostane naša podpora šolskim odrom pri tem neokrnjena. Čas je pa nastopil, da se prične gledati malo več tudi na literarno in estetsko stran pri prireditvah in da se spravi vse poedino delovanje v celoto. V tem oziru bomo prinesli še večkrat kako besedo, ki naj pa ne zamori, temveč le povzdigne naše delo.

—po Zložljiv šolski oder. Obmejne šole Spodnja, Gornja Kungota in Svečina so si nabavile skupni, prenosljivi, jako praktični šolski oder, izdelan po načrtu tov. V. Froma. Sestavljeni oder zavzema 33 m² prostora, zloženi niti 3 m². Po črtežu (1:10) ga napravi vsak vaški mizar. Ako bi črtež zahtevalo dovoljno število šol, bi se isti litografil. Cena komadu 10 Din v korist učiteljskih ustanov za našo deco! Naročila zbira: Šolsko vodstvo Sp. Kungota, pošta Pesnica.

Šolski odri in pevski zbori.

—po »Deveta dežela« na Gomilskem. Dne 21. oktobra t. l. je priredilo v proslavo krstnega dneva našega prestolonaslednika tukajšnje učiteljstvo s šolsko mladino gledališko predstavo, združeno z deklamacijami in petjem. Prireditve sta otvorili domoljubni deklamaciji »Pozdrav ti domovina, o Jugoslavija« in »Mladi Jugoslovčanek«. Potem se je uprizorila jako šaljiva, a tudi ukovita mladinska igra »V deveti deželi«, v 5 slikah. Prostrani »Gasilni dom« je bil poln. Zakasneli gostje so se zastoj poskušali preriti v dvorano. Kljub silnitesnobi je vladalo med občinstvom veselo razpoloženje. Smeha ni bilo ne konca ne kraja. Predstava se je vrlo dobro obnesla, kajti otroci so igrali res presenetljivo dobro. Vsa čast tovarišicama Mikličevima, ki sta jih tako izorno izvežbali. Pa tudi peli so učenci Žirovnikovo »Tiček« in Grbičovo »Pastirček« triglasno kaj pogumno, ubrano in tudi z občutkom, da jim je občinstvo živahno ploskalo. Zaključil je to prireditve nagovor šolskega voditelja, v kojem se je zahvalil vsem činiteljem za izdatno podporo, ki je omogočila učiteljstvu uprizoritev tega igrokaza. Nadalje se je spominjal današnje krstne slave našega prestolonaslednika. Zelel je prvorojencu naše kraljeve dvojice, da bi mu vile Rojenice naklonile prav srečno bodočnost in da bi nekda za njegovega vladanja napočila zlata doba naši divni jugoslovanski domovini. Naposled je pozval šolsko mladino in vse občinstvo, naj v tem zmislu zakliče naši kraljevi dvojici in njenemu nežnemu potomcu trikratni gromoviti »Živio«. Po krepkem odzivu je zapela šolska mladina sklepoma prav navdušeno našo narodno himno. Ta prireditve je imela tudi za naše razmere naravnost sijajen gnoten uspeh. Donesla nam je 2259 Din vstopnine. Nabavili si bomo torej lahko precejšnjo zalogo učnih knjig za ubožne učence ter bode še nekaj preostalo za izletne namene. Končno še pripomimo, da je mladinska igra »V deveti deželi« jako zanimiva, hvaležna, pa tudi ukovita ter se priporoča vsem šolam v uprizoritev. Avtor ji je bajne neki anonimni tovariš iz Ljubljanske okolice.

—po Šolski oder v Konjicah. 27. in 28. oktobra sta šoli v Konjicah priredili z otroci v telovadnici deške šole Ribičičevo mladinsko igro »V kraljestvu palčkov«, ki je v vsakem oziru uspela krasno. Obakrat je bila dvorana nabito polna. Moralni, kakor gnoten uspeh sijajen. Čisti dobiček se porabi za povečanje šolarskih knjižnic obeh šol. Norček je s svojim sigurnim in samostojnim nastopom ter s svojo hudomušnostjo občinstvu posebno ugajal. Prizori z nastopi vil z ubranim petjem ob krasni razsvetljavi, so občinstvo naravnost očarali.

Gospodarsko delo.

—pg Na Martinovo nedeljo dopoldne je imel poučno predavanje: »O sadjarstvu in sadni kupčiji« tov. Božo Račić v Semiču, popoldne pa v Gribljah »O važnosti gospodinjstva«. Tam se bo vršil letos gospodinjški tečaj, kjer bosta poučevala tov. Ljubica Uršičeva in tov. B. Račić. Gospodinjški tečaj te vrste (z dvodnevni poukom v tednu) so zelo praktični in se bodo obnesli povsod. Taki tečaji so tudi potrebni, da se lahko dekleta na njih podlagi lahko sama potem potom knjig izobrazujejo. Zimski večeri so zelo pripravi. Pouk se tudi honorira.

Obrambni vestnik.

—ob Obsojeno obrekovanje učiteljstva. Satisfakcija tov. Knafliču. — Marihorska »Straža« je že dolgo v najgorstasnejših psovkah napadala med drugimi tudi tov. nadučitelja Radoslava Knafliča iz Radvanja, ki je za neosnovane napade ponovno zaman iskal zadoščenja. Slamnati odgovorni urednik poslanec Pušenjak ga je vedno napodil k faktučnemu uredniku duhovniku Golecu, ki pa je zadoščenje odklonil in so se v »Straži« nadaljevali in množili še grši napadi in psovke na Knafliča. — Zadnji napad si je častiti g. Golec privoščil še v predzadnji »Straži« tik pred sodno razpravo. Neposredno pred zadnjo razpravo, ko je bilo poklicano kot pričue vse učiteljstvo iz Radvanja, pa je Golčev zastopnik uvidel brezupnost zmagte ter ponudil tov. Knafliču poravnavo s preklicem in obžalovanjem žalitev. Tov. Knaflič je kljub temu, da ga je »Straža« še pretekli teden nanovo blatila, pokazal velikodušno moralno višino ter nasprotniku odpustil. — Zastopnik Golec je nato vse žalitve preklical v imenu svojega klienta ter obžaloval in se zavezal plačati vse stroške.

Učiteljski pravnik.

—š Uvrstitev zabavilj v kategorije po novem zakonu. V besedilu o razdelitvi učiteljstva na položajne plače je pri III. kategoriji, nanašajočem se na otroške vrtarice, pač gotovo pogršek. Po tem besedilu pripadale bi v to kategorijo le one otroške vrtarice, ki so napravile izpit po čl. 31. zakona o narodnih šolah iz leta 1904. — to je one v Srbiji. Ob sebi razumno pa je, da pripadajo v to kategorijo tudi ostale otroške vrtarice, ki so napravile izpit na drž. učiteljskih nekdanje Avstrije. Saj smo bile tudi doslej vedno enako plačane, one z izpitom po čl. 31. in me z izpitom, položenim po avstrijskem šolskem zakonu, Merodajen je vendar le strokovni izpit, katerega imamo me, kakor one. Naša izobrazba ne zaostaja v ničemer za onimi, ki so si pridobile usposobljenostno izpričevalo po čl. 31. šol. zakona. Po avstrijskem šolskem zakonu podvreči smo se morale vzprejemnemu izpitu za učiteljske. Na podlagi tega izpita vzprejete smo bile v tečaj otroških vrtaric, vršče se na učiteljsku. Koncem leta pridobile smo si usposobljenostno izpričevalo otroške vrtarice in s tem pravico do službovanja na javnih otroških vrtcih. Da pa smo si pridobile prakso, hospitovale smo nato po eno leto ali še dalje na kakem dobro urejenem vrtcu. Za voditeljico otroškega vrtca predpisano je bilo maturitetno izpričevalo učiteljske, vendar pa se je po ministrski odredbi spregledalo to zahtevo, ako se je izkazalo, da je otroška vrtarica, katera naj bi postala voditeljica, imela za sabo vsaj dve-ali večletno uspešno službovanje. Iz tega je pač razvidno, da pripadamo v ono kategorijo, kakor naše tovarišice v Srbiji. — Opomba: V prilog enaki uvrstitvi govorita tudi člena 8. in 230. uradniškega zakona. — Uredništvo.

—š Kdo je gospodar šole? Zeitschrift für das öster. Volksschulwesen XII. Jahrg. 1901. (XV./436.) No. 3 Entscheidung des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 1. September 1900, Z. 23.624 betreffend die Stellung des Ortschulrathes in Hinsicht auf das Schulgebäude. Mit dieser Entscheidung hat das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht anlässlich eines speciellen Falles ausgesprochen, dass der Ortsschulrath in Bezug auf das Schulhaus nicht Hausherr, sondern nur Hausinspector ist, und dass die Bewilligung der Benützung von Schullocalitäten zu anderen als zu Schulzwecken nicht in den Wirkungskreis des Ortsschulrathes gehört.

Naša gospodarska organizacija.

—g. »Ganglovi kamni za učiteljski konvikt« se dele po njih velikosti na štiri vrste, I. vrsta (najmanjši kamen) za posamezne učitelje in učiteljice velja 10 do 50 Din. — II. vrste kamen — za učiteljske rodbine — velja 50 do 100 Din. — III. vrste kamen je določen učiteljskim zborom na večzadrednicah in velja 100 do 500 Din. Uspeh odvisen od šolskih voditeljev. — IV. vrste kamen od 500 do 1000 Din je pa namenjen učiteljskim društvom in učiteljskim zadrugam. »Učiteljsko društvo za novo-meški okraj« je dalo že lep zgled

ker je kupilo prvi kamen za 1000 Din. Vivant sequentes! Pokažimo, da smo vredni takih mož, kakršen je naš Gangl, ki z vso svojo dobro dušo hrepeni in komaj čaka, da postavimo učiteljskim otrokom nujno potrebni konvikt.

—g. Ganglov kamen za učiteljski konvikt: 2. Učiteljski zbor v Sodražici 120 Din s pripomočji: »V počastitev 50-letnice velikega moža Gangla, ki je po pravici naš in mi hočemo biti v resnici njegovi.«

—g. Učiteljski dom v Mariboru. Za Ganglov kamen so darovali: Deška osn. šola v Slov. Bistrici (Janžekovič, Karbaš, Metlika, Šegula) 20 Din; deklinška osn. šola v Slov. Bistrici 25 Din; Cenčič Jos. in Sekirnik Srečko v Rogatcu à 10 Din = 20 Din; učiteljsko društvo slovenjebistriško 25 Din; učiteljsko društvo na Muti 25 Din; učiteljsko društvo osnovne šole I. v Mariboru; Nerat Anton, Šorli Marija, Janova à 10 Din = 30 Din, Vertačnik Vido, Škof Franja, Mulaček Sofija à 5 Din = 15 Din, Ipavec Vojeslav, Ravter Mirko, Krelj Cveta vsak eno obveznico 7% drž. pos. à 100 Din (s kuponi od septembra 1922 dalje, Ravterjeva s kuponi od marca 1922 dalje), skupaj 345 Din. Mikuš Lina učiteljica v Mariboru 1 obveznico à 100 Din (s kuponi od marca 1924 dalje); Kovačič Oton, nadučitelj in Ogrizek Marica, učiteljica v Kostivnici 2 obveznici à 100 Din (s kuponi od septembra 1922 dalje); skupaj 6 obveznic à 100 Din = 600 Din. Humek Dragotin, ravnatelj meščanske šole v Mariboru o priliki predavanja pri zborovanju marenberškega učiteljskega društva poklonil nagrado Ganglovemu kamnu U. D. v znesku 200 Din. — Vsega skupaj z zadnjič izkazanimi 110 Din = 1070 Din. Hvala iskrena! Živeli Ganglovi čestitci!

—g. Poziv upnikom. III. Upniki podpisane zadruge se naprošajo v zmislu § 40. združnega zakona, da prijavijo svoje terjatve. — Učiteljska stavba zadruga v Ljubljani r. z. z o. z., v likvidaciji.

—g. Rezervni sklad. Prstovoljni organizacijski davek — 1923. 9 izkaz. 75 Din: Učiteljsko društvo iz Novevasi po tovarišici Anici Prudičevi iz Cerknice. Bravo! V zahvalo pošljem danes pet polončnic za prihodnje pošiljatve. 5 Din: Ivan Vuga — Komenda pri Kamniku. — Današnji izkaz 80 Din. Prej izkazanih 3575 Din. Skupaj 3655 Din. — Tovariši in tovarišice! Zna- na pesem »Ajmo« preha v zadnjem času skoraj ob vso veljavo. Temu vzrok je splošna uradniška beda. Ako pa je dobra volja, premagamo vse težkoče, kajti v dobri in krepki volji je nepremagljiva moč. Naš rezervni sklad nam je danes še posebno potreben, saj to sami veste. — Zdravo!

—g. Skuljeva ideja socialne ustanove za učiteljsko v Sloveniji je našla na zborovanju Učiteljskega društva za Mežiško dolino v Guštanju splošno odobravanje. Prevladalo je mnenje, da bodi ta popolnoma avtonomna organizacija učiteljsva z možnostjo event. kooperacije z drugimi sličnimi organizacijami, da bodi pristop svoboden vsakemu učitelju in da se prepušča posameznim učiteljskim društvom, da sklepajo o obveznosti pristopa za svoje člane. Društvo se je izreklo za korporativen pristop.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SVETOLENARTSKI OKRAJ bo zborovalo v sredo, dne 5. decembra t. l. pri Sv. Lenartu v Slov. gorah z začetkom ob 10. uri s pevsko vajo. Dnevni red: 1. Določili dopisi od oktobra, važne notranje zadeve poročila predsednik. 2. Zapisnik. 3. Poročilo F. Jakopa: Razvojna teorija in šola. 4. Dr. Žgečeva brošura: Problem vzgoje, govori ravnatelj Franjo Šegula. 5. Ker je udnina vsa vplačana, pride zelo važen obolov »Učiteljskemu domu v Mariboru v pogovor in sklep«. 6. Nasveti in predlogi. — Predsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO ima odborovo sejo 8. decembra t. l. ob 10. uri v Učiteljski tiskarni. Zelo važno — udeležba dolžnost. Vabljeni so tudi drugi člani. Vsak član, ki meni naročiti ilustrovani koledar UJU, naj to čimprej javi po dopisnici predsedniku.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ. Okrajno učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj zboruje dne 6. decembra t. l. ob 10. uri predpoldne v mali dvorani »Na-

rodnega doma« v Mariboru. Dnevni red: 1. Dopisi. 2. »Problemi vzgoje«, predava tov. Ernest Vranc. 3. Pogovor o volitvi učiteljskega zastopnika v okrajni šolski svet. 4. Učit. Fer. Savez. poročila Silvester Košutnik. 5. Predlogi.

Poročila:

+ SLOVENJGRAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 18. oktobra t. l. v Slovenjgradcu. Navzočih 28 članov, opravičeni 4 člani, 2 člana neopravičena.

Po otvoritvi zborovanja s pozdravom na navzoče, zlasti na novo vstopivšega člana tov. Kluglerja in gosta tov. Ferka, je društveni predsednik v kratkih besedah orisal zasluge staroste našega društva tov. ravnatelja Vrečka, ki si jih je pridobil kot soustanovitelj društva in kot njegov 47letni marljivi delavec. Radi tega je celokupni zbor na predlog tov. predsednika soglasno sklenil, da se imenuje tov. Vrečka častnim članom društva. Ob tej priliki se mu je izročila diploma, ki jo je umetniško izdelal strokovni učitelj K. Sovre.

Predavanja. O dr. Žgečevi brošuri je predaval tov. Šerbec. Opozoril je na marsikatero markantno misel pisatelja in knjigo kot najboljšo sodobno delo o vzgoji tople priporočal. — O pokrajinski skupščini v Ptujju je prav zanimivo poročal tov. ravnatelj Vrečko. Tov. Kaffou pa je podal mnogo praktičnih mišljajev o uporabnem računstvu na višji stopnji.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 6. decembra 1923 v Slovenjgradcu.

+ RADOVLJIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 22. oktobra t. l. na Jesenicah. Od 101 člana je bilo navzočih 64.

Prilikom krsta prestolonaslednika se je na vladarsko hišo poslala vdanostna brzojavka.

Tov. Iv. Šega predava o Žgečevi brošuri. V debati se je čulo povdarjanje, da treba med ljudstvom nadaljevati tam, kjer je šola končala; ljudska šola pa mora nuditi ljudstvu toliko izobrazbe, da bo lahko sledilo ljudskim predavanjem.

Tov. Fr. Zupančič je prav lepo predaval o šolski bolezni »Skoliozi«.

Sklenjene so bile sledeče resolucije: 1. Protest proti Trifunovičevemu aktu. 2. Protest potom UJU zoper nameravano 25% znižanje draginskih doklad. 3. Resolucije okrajnih učiteljskih društev na UJU poverjeništvu, tihočih se njegovih zadev, naj jih reši širji sosvet in naj ne čakajo pokrajinske skupščine.

+ LITIJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v Ljubljani dne 3. novembra 1923. Izmed 78 članov navzočih tri četrtine.

Predsednik se uvodoma spominja rojstva našega kraljeviča-prestolonaslednika. Nato preide na nezaslišano zatiranje našega življa v okupiranem ozemlju s strani Italije. Vsi zborovalci se mu soglasno pridružijo z odločnim protestom proti temu nekulturnemu početju. Za tem se z navdušenimi besedami spominja plodonosno dosežene Ganglove 50letnice. Končno pa s priporočilom poda naziranja k dr. Žgečevi brošuri.

Referati: a) J. Čuček-Kleinmayerjeva: »Pokrajinska skupščina v Ptujju«; b) Josip Vrbič: »Utisi iz učiteljskega kongresa v Ljubljani«; c) Iv. Gabrovšek: »Iz mojega ujetništva v Rusiji«, z ozirom na tamkajšnje učiteljske razmere ob prevratu. Vsa poročila so bila z zadovoljstvom sprejeta.

Resolucija. Poverjeništvu UJU naj izposluje, da se prvotno izdana ministrska naredba uveljavi tudi v novem šolskem zakonu, ki določa za stalno upokožitvev 32letno službovanje.

Sklepi. Odbor pozivlja vse p. n. člane, naj nemudoma javijo našemu tajništvu (učitelju M. Pelku v Toplicah-Zagorju o. S. — ali pa uradnim potom na vodstvo Srazredne osnovne šole v Toplicah-Zagorju o. S.), ako se nameravajo naročiti na »Učiteljski koledar« za leto 1924.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu Na naš zadnji poziv glede načrta za šolski oder in nasvete nismo dobili nobenega odgovora. Edino šolsko vodstvo v Kostanjevici naznanja, da ima na razpolago zaveso in zadnjo steno, slikarstvo z oljnatimi barvami, ki predstavlja Bled z okolico. Velikost 3 × 3,20 m. Do bi se ga za nizko, oziroma primerno ceno —lu G. J. Ž., nadučitelju v B. Dupli-

kate izpustnic, izpričeval itd. je kolekovati po 5 Din. Za potrdilo, da je kdo ob-

iskoval šolo, sploh vsako uradno potrdilo, je treba koleka 10 Din. Glej »Uradni list« št. 104 z dne 30. avgusta 1921 in naslednje, dalje šte. 2 iz leta 1922. Takse za prepise oziroma izstavljanje listin šolsko vodstvo nima pravice zahtevati.

—lu Ne urgirajte društvenih poročil, ker jih damo takoj v tisk. Če pa v listu ni dovolj prostora, da bi prišla takoj na vrsto, ni krivda na naši strani, ampak je vzrok štedenje pri listu, ker mu organizacijska sredstva ne dovolijo večjega obsega.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

POSILANO.*

Na adresu uredništva »Jutra«.

V zadnjem tednu je prinesel politični dnevnik »Jutra« članek, v katerem mojo osebo spravlja v javnost pod imenom »Slomškarica Zalar«. Ni mi do tega, piscu onih vrst razlagati, da se je zmotil v svoji sodbi glede mene, vendar hočem v izpolnitvi dolžnosti podati stanovski organizaciji opravičbo, javno pojasnilo, da nisem »Slomškarica« ne po imenu in ne po mišljenju. Nikdar v tem društvu nisem bila vpisana s članicami ali z odborom nisem v nobeni zvezi. Dobila sem pred tremi leti povabilo za vstop v to družbo, a to povabilo je dobilo istočasno tudi vse učiteljsvo iste šole. Na omenjeno povabilo nisem ničesar odgovorila, polo pa sem lastniku vrnila. Da me »Jutra« naziva »Slomškarica Zalar«, to smatram za pristno ljubljansko šalo, kateri sem se od srca nasmejala. Dober humor v resnem času.

Zalar Marija.

* Uredništvo odgovarja za ta dopis le toliko, kolikor določa zakon.

Priporočamo tvrdko

Josip Petelinc

Ljubljana,

Sv. Petra nasip 7.

Cene zmerne!

Postrežba točna!

Najboljši šivalni stroji »GRITZNER« v vseh opreman in sistemih, olje, igle, posamezni deli za šivalne stroje in kolesa, pnevmatika. Galanterije, modno blago, čipke, vezenine, gumbi, bombaži, I. M. C. prejica, pletenine, milo, jedilno orodje: alpaka, aluminium, palice in sploh vse potrebščine za šivilje, krojače čevljarje in sedlarje na malo in veliko. (Za šole znižane cene).

Nosite čevlje z Berson gummi potplati.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gummi potplat cenejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrđitev gummi potplatov z uporabo priloženega Berson-cementa

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živci, obranite pred tem vsaj deco! Otroci naj pijejo le »ŽIKO«!

Stalež šolstva in učiteljstva v Sloveniji

ki vsebuje:

šolska oblasiva v Sloveniji in člane uprave; imenik vseh šol (kraj, pošta in žel. postaja); imenik vsega učiteljstva (službeni kraj, leto rojstva, mature, nsp. ispita itd.); imenik upokojenega učiteljstva; krajevni indeks; osebni indeks.

Stalež vsebuje vse tozadevne podatke za univerzo, srednje šole, strokovne šole, meščanke šole in osnovne šole in ga potrebuje vsakdo, ki hoče biti informiran ali ima opravka s šolstvom in učiteljstvom v Sloveniji.

Cena 42 Din.

NAROČILA SPREJEMA: UČITELJSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI, Franciškanska ulica 6.